

tele, což se v souzeném případě podle tvrzení žalovaného pojišťovacího ústavu i stalo (dodatek ze dne 14. května 1927). Rozhodující otázkou jest, zda byl ve příčině motorového kola zrušen pojišťovací poměr. K zrušení mohlo dojíti pozměňující úpravou, pokud se týče rozvázáním pojišťovací smlouvy srovnalou vůlí stran nebo zánikem zájmu na pojištění podle § 63 pojišť. zák. Jest tvrzeno, že žalobce poukázal v květnu 1927 agenta žalované společnosti Karla J-a, by pojistku proti povinnému ručení (čís. 470.086) dal stornovati a pojistku proti úrazu čís. 770.061 dal upravit v ten způsob, by pojištění proti nebezpečí z motocyklu bylo vypuštěno. Poukazu tomuto vyhověl J. dopisem ze dne 9. května 1927, kterým žalovanou pojišťovnu zpravil. Jde o nabídku podle čl. 319 obch. zák. a § 862 a) obč. zák. a nastává proto účinnost uzavření smlouvy teprve, až nabízející jest uvědoměn, že nabídka jeho byla přijata druhou stranou. V souzeném případě platilo by tedy storno, pokud se týče modifikace pojistek teprve, až by žalobce (po případě snad J., jak bude uváženo dále) byl o rozhodnutí pojišťovny zpraven. Bude proto nutno, by nižší soudy datum tohoto zpravení zjistily. Nevyjasněným zůstává postavení J-ovo v těchto jednáních mezi stranami, zejména, zda zastupoval některou stranu jako zmocněnec a kterou, zda přijal poukaz žalobce jako jeho zmocněnec, by jeho vůli tlumočil pojišťovně, či zda byl zástupcem a zmocněncem žalované společnosti. V onom případě rozhodoval by o osudu smluv okamžik, kdy rozhodnutí žalované strany došlo zmocněnci J-ovi (§ 1017 obč. zák.). Pro případ, že k zániku a k modifikaci pojišťovacích smluv došlo podle ustanovení § 63 pojišť. zákona, jest rozhodným přesný obsah pojišťovacích smluv, ze kterých by bylo zjistiti, jaký zájem a v jakém rozsahu byl pojištěním kryt. To vše nebylo vzato na přetřes soudy nižších stolic, které rozhodovaly o pojišťovací smlouvě, obsah její nepoznavše a ani ji v rukou neměvše. Teprve podle toho, co bude zjištěno po této stránce, bude řešiti otázku, zda zájem na pojištění zanikl a ve kterém okamžiku. Zánik zájmu na pojištění ničí pojišťovací smlouvu samým skutkem (ipso fakto), jakmile pojišťovatel se o něm doví (§ 63 (1) poslední věta zákona o pojišťovací smlouvě), bez jakéhokoliv prohlášení nebo oznámení pojistníkova, ale jen když vskutku nastal, nikoliv pouhým oznámením, že nastal. Naproti tomu nesejde na tom, zda žalobce žádost o storno, pokud se týče o redukci podal v domnění, že zájem zanikne, ale v tomto předpokladu se zklamal, jelikož pohnutky při jednostranných projevech nemají právního významu (§ 901 obč. zák.). Přisvědčiti jest rekurentu v tom, že § 63 zák. poj. platí jen, zanikl-li zájem na pojištění.

Čís. 8733.

Konal-li se v řízení na okresním soudě odděleně první rok, k němuž se dostavily obě strany, nemá popření žalobního děje žalovaným významu a jest vynést, nedostavil-li se žalovaný k nejbližší příštímu líčení rozepře, rozsudek pro zmeškání podle §§ 396, 442, první odstavec, c. ř. s., nikoliv podle §§ 399, 442, druhý odstavec, c. ř. s.

(Rozh. ze dne 22. února 1929, R I 56/29.)

O žalobě u okresního soudu konal se dne 8. srpna 1928 odděleně první rok, k němuž se dostavily obě strany. K následujícímu ústnímu roku dne 29. září 1928 nedostavil se žalovaný, načež soud první stolice vynesl k návrhu žalobce rozsudek pro zmeškání podle § 396 c. ř. s. Rekursní soud zrušil rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl. Důvody: Odvolatel uplatňuje vadnost řízení. Odvolání jest v právu. Jest tu skutečně vadnost řízení vyvolaná nesprávným právním posouzením věci. V řízení před okresními soudy může býti vynesena rozsudek pro zmeškání podle § 396 c. ř. s. jen tehdy, zmešká-li strana první rok nařízený k žalobě (§ 442 čřs.). Tomu však v souzeném případě nebylo tak. Žalovaný se dostavil k prvnímu roku dne 8. srpna 1928. V jednacím protokole není sice uvedeno, že žalobní nárok popřel. Ježto však ústní líčení bylo ustanoveno na 29. září 1928 a nebyl vynesena rozsudek pro zmeškání a protokol také nezjišťuje, že žalovaný aspoň skutkové údaje žalobcovy výslovně doznal, plyne z toho, že neuznal správnost údajů žaloby a že neuznal žalobní nárok. Jsou tudíž skutkové údaje žalobcovy a jím tvrzený nárok popřeny. Jeho údaje vyžadovaly důkazu a soud první stolice nemohl při ústním líčení dne 29. září 1928 na základě údajů žaloby, jež nebyly prokázány a jež nebylo lze míti za pravdivé (§ 396 čřs.) vynést rozsudek pro zmeškání. Nedostavil-li se žalovaný k ústnímu líčení, nemohl býti vynesena rozsudek podle § 396 c. ř. s., nýbrž jen podle § 399, 442, druhý odstavec c. ř. s.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by, nehledě k použitému zrušovacímu důvodu znovu rozhodl o odvolání.

Důvody:

Podle spisu konal se o žalobě odděleně první rok (§ 440 první odstavec, druhá věta c. ř. s.), k němuž se dostavily obě strany. Byl tudíž přednes ve věci samé vyloučen (poslední odstavec § 239 c. ř. s. a první odstavec § 431 c. ř. s.) a popření žalobního nároku žalovaným při tomto roku nebylo by mělo procesuálního významu ani, kdyby se bylo stalo. Nedostaví-li se v takovém případě žalovaný k nejbližší příštímu líčení rozepře, propadne rozsudku pro zmeškání podle § 442 první odstavec a § 396 c. ř. s. (srovnej i plenární usnesení nejvyššího soudu uveřejněné ve sb. n. s. pod čís. 4001 a rozhodnutí býv. nejvyššího soudu vídeňského, uveřejněné v úř. sb. pod čís. 1688). Právem tudíž vytýká stěžovatel odvolacímu soudu, že jeho právní názor jest pochybený a bylo proto rekursu vyhověno a rozhodnuto, jak shora uvedeno.

Čís. 8734.

Ochrana nájemců.

Prodejem a předáním nájemní věci zrušuje se ve smyslu § 20 (3) zák. na ochr. náj. nájemní smlouva mezi původními smluvními stranami.